

Vlaams
Parlement

stuk **705** (2010-2011) – Nr. 2
ingediend op 16 november 2010 (2010-2011)

Voorstel van resolutie

van de dames Tinne Rombouts, Els Robeyns en Tine Eerlingen
en de heren Jos De Meyer, John Crombez, Mark Demesmaecker
en Jan Verfaillie

betreffende het toekomstige Europese
landbouwbeleid na 2013

Verslag

namens de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid
uitgebracht door de heer Stefaan Sintobin

*Samenstelling van de commissie:**Voorzitter:* de heer Jos De Meyer.*Vaste leden:*

de heren Lode Ceysens, Jos De Meyer, mevrouw Tinne Rombouts, de heer Jan Verfaillie;
mevrouw Agnes Bruyninckx-Vandenhoudt, de heer Stefaan Sintobin, mevrouw Linda Vissers;
de heer Karlos Callens, mevrouw Lydia Peeters;
de heer John Crombez, mevrouw Els Robeyns;
de heer Mark Demesmaeker, mevrouw Tine Eerlingen;
mevrouw Patricia De Waele;
de heer Dirk Peeters.

Plaatsvervangers:

de heren Robrecht Bothuyne, Jan Durnez, Marc Van de Vijver, Johan Verstreken;
de heren Pieter Huybrechts, Chris Janssens, mevrouw Marleen Van den Eynde;
de heer Marc Vanden Bussche, mevrouw Mercedes Van Volcem;
de heren Marcel Logist, Bart Martens;
de heren Matthias Diependaele, Jan Peumans;
de heer Ivan Sabbe;
de heer Hermes Sanctorum.

*Stukken in het dossier:***705** (2010-2011) – Nr. 1: Voorstel van resolutie**784** (2010-2011) – Nr. 1: Voorstel van resolutie

INHOUD

I. Toelichting door mevrouw Tinne Rombouts	4
II. Bespreking	6
III. Tekstcorrectie.....	10
IV. Stemming.....	11
Tekst aangenomen door de commissie	12

Op 10 november 2010 besprak de Commissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid het voorstel van resolutie van de dames Tinne Rombouts, Els Robeyns en Tine Eerlingen en de heren Jos De Meyer, John Crombez, Mark Demesmaecker en Jan Verfaillie betreffende het toekomstige Europese landbouwbeleid na 2013.

Dit voorstel van resolutie werd gelijktijdig behandeld met het voorstel van resolutie van de heren Dirk Peeters en Hermes Sanctorum (*Parl. St.* VI. Parl. 2010-11, nr. 784) betreffende het gemeenschappelijk landbouwbeleid na 2013.

Verwijzend naar de gedachtewisselingen en de hoorzitting over de hervorming van het gemeenschappelijk landbouwbeleid (GLB) die in de commissie plaatsvonden (*Parl. St.* VI. Parl. 2009-10, nr. 497, 562 en 604) en naar de strikte timing – de bespreking van de mededeling van de Europese Commissie over de hervorming van het GLB staat op de agenda van de Europese ministerraad van 29 november – gaat de commissie niet in op het voorstel van de heer Stefaan Sintobin om de twee grote landbouworganisaties schriftelijk te bevragen over het voorstel van resolutie.

I. TOELICHTING DOOR MEVROUW TINNE ROMBOUTS

Mevrouw *Tinne Rombouts* schetst de elf vragen die in het voorstel van resolutie aan de Vlaamse Regering worden voorgelegd. Twee punten staan voor mevrouw Rombouts centraal in het voorstel van resolutie.

Ten eerste is er het besef dat er heel wat uitdagingen zijn voor de Vlaamse en Europese landbouw. Als wordt nagedacht over de toekomst van het GLB is het belangrijk om de uitdagingen, zoals prijsvolatiliteit, klimaatveranderingen, een toenemende mondiale voedselvraag en een verhoogde druk op het platteland, goed in kaart te brengen. Van de landbouwsector wordt in de eerste plaats verwacht dat hij zorgt voor voedselproductie, maar daarnaast moet de sector ook inspelen op een aantal maatschappelijke verwachtingen. Om incentives mogelijk te maken, zodat de sector die maatschappelijke verwachtingen ook opneemt, is het belangrijk dat extra middelen gaan naar landbouwtechnieken of -systemen die resultaten boeken op het vlak van de publieke diensten. Op basis van die twee elementen moet het GLB de rol spelen van motor van een transitie naar een duurzaam Europees landbouw- en voedselmodel.

Het tweede centrale punt van het voorstel van resolutie is voor mevrouw Rombouts de vraag om het belang en de toegevoegde waarde van het GLB te onderstrepen, maar tegelijk te pleiten voor voldoende flexibiliteit voor lidstaten en regio's inzake beleidskeuzes en middelenallocaties, zowel tussen pijler I en pijler II als binnen pijler II, opdat elke regio, rekening houdend met haar specifieke landbouwkarakter, een beleid op maat kan uitwerken. Op die manier moet Vlaanderen, als peri-urbane regio, beter in staat zijn om in te spelen op de beperkingen en opportuniteiten die dat specifieke landbouwkarakter met zich meebrengt.

Dit voorstel van resolutie geeft volgens mevrouw Rombouts het signaal dat een sterk GLB, dat de motor is voor onze land- en tuinbouw, belangrijk is, maar er moet ook rekening worden gehouden met de verschillende landbouwkarakteristieken die er binnen Europa zijn.

De indieners benadrukken dat het GLB in staat moet zijn om de economische doelstellingen, de milieudoelstellingen en de sociale doelstellingen te verzoenen. Het is dus belangrijk dat het GLB bijdraagt tot een leefbaar inkomen voor de landbouwers. De Vlaamse Regering dient te streven naar een stimulerend en toekomstgericht GLB dat investeringen in innovatie ten behoeve van duurzame landbouw en kwaliteit vooropstelt.

De indieners vragen om ervoor te ijveren dat het GLB-budget en het Vlaamse aandeel daarin gehandhaafd blijft. Het is belangrijk dat de landbouwer een voldoende hoog inkomen heeft, maar de middelen voor het GLB moeten gehandhaafd blijven om een sterk landbouwbeleid mogelijk te maken.

Met betrekking tot de directe inkomenssteun staan er in het voorstel van resolutie een aantal aandachtspunten. Aangezien een leefbaar inkomen niet altijd uit de marktprijs te halen is, blijft directe inkomenssteun te verantwoorden. Maar een geleidelijke evolutie, weg van een systeem op basis van historische referenties naar een meer doelgericht en gebiedsgericht systeem dat zorgt voor een billijke verdeling op basis van objectieve criteria, is onvermijdelijk. De indieners dringen er verder op aan om ernstig na te denken over maatregelen die een optimale generatiewissel binnen de sector stimuleren.

Het is de ervaring dat samenwerking met Europa heel vaak zorgt voor extra administratieve lasten. In het voorstel van resolutie staat de duidelijke vraag dat Europa oog moet hebben voor administratieve vereenvoudiging, bijvoorbeeld bij het toekennen van inkomenssteun in relatie tot de randvoorwaarden.

Het laatste element over de directe steun vraagt de Vlaamse Regering aan te dringen op een grondige evaluatie en, waar nodig, aanpassing en verduidelijking van de bestaande randvoorwaarden in het kader van de basiskwaliteit voor natuur en milieu. Dit betekent niet enkel een administratieve vereenvoudiging, maar er moeten alleen maatregelen gevraagd worden als die ook effectief bijdragen aan de doelstellingen.

Ook met betrekking tot de marktinstrumenten worden in het voorstel van resolutie een aantal vragen aan de Vlaamse Regering gesteld. Een aantal jaren geleden stonden de marktinstrumenten zeer sterk onder druk, maar mede door de crisis is er een groot besef gegroeid dat de landbouwproductie, onze voedselvoorziening, heel kwetsbaar is en de marktinstrumenten overeind moeten blijven. De indieners vragen om er op Europees niveau op te wijzen dat de marktinstrumenten nodig blijven en op een flexibele manier moeten functioneren als vangnet in tijden van crisis en bij hoge prijsvolatiliteit.

Het marktinstrument voor de tuinbouwsector, de gemeenschappelijke marktordening voor groenten en fruit, is heel succesvol in Vlaanderen. Er kan onderzocht worden hoe de landbouwsector, onder meer via producentenorganisaties, een rol kan spelen inzake prijs-, aanbod- en risicobeheer.

In Vlaanderen is al een hele weg afgelegd inzake ketenoverleg en het stimuleren van de korte keten. Het kan interessant zijn om dat ook op Europees niveau te bekijken. Vandaar de vraag om Europese initiatieven te nemen om de samenwerking en de transparantie binnen de ketens te faciliteren en te bevorderen en om de link tussen consument en producent te verbeteren.

Europa stelt hoge eisen en daar mogen we fier op zijn, want de Europese landbouw levert een hoge kwaliteit, zowel van het voedsel als op vlak van duurzaamheid, dierenwelzijn en voedselveiligheid. Maar op internationaal niveau is dat vaak een concurrentienadeel. Dit is geen roep om de normen te verlagen, maar Europa moet internationale afspraken maken zodat ook andere productieregio's voldoen aan deze hoge eisen en we geen concurrentienadeel ervaren.

De indieners benadrukken dat in relatie tot de internationale handel en de wereldvoedselproblematiek solidariteit met derdewereldlanden en het respecteren van de voedselzekerheid en de lokale voedselsoevereiniteit belangrijke uitgangspunten moeten zijn voor het GLB. Zo wordt bijvoorbeeld gevraagd om verder werk te maken van het zoeken naar alternatieve eiwitbronnen.

Het optimaal informeren en opleiden van de landbouwers is een laatste aandachtspunt uit het voorstel van resolutie waarvoor Europa impulsen kan geven.

II. BESPREKING

De heer *Karlos Callens* stelt dat hij de principes die in het voorstel van resolutie worden opgesomd, onderschrijft. Zo wordt aangedrongen op het creëren van instrumenten om voedselspeculatie te beteugelen en op voldoende flexibiliteit voor lidstaten en regio's inzake beleidskeuzes en middelenallocaties. Dat is volgens de heer Callens een goede zaak.

Open Vld heeft evenwel ook een aantal opmerkingen bij het voorstel van resolutie. Er wordt enkel gesproken over het landbouwbeleid, maar gelet op het grote belang van de tuinbouw lijkt het aangewezen om in het voorstel minstens één keer te verduidelijken dat het ook over de tuinbouw gaat.

In hetzelfde overwegende gedeelte zou het goed zijn dat wordt aangegeven dat Vlaanderen wordt gekenmerkt door een kapitaalintensieve land- en tuinbouw, die meer dan drie kwart van de eindproductiewaarde van de Belgische land- en tuinbouw vertegenwoordigt. Het belang van export is dus enorm groot.

Vlaanderen is een groot verstedelijkt gebied, waardoor er zich heel wat problemen en uitdagingen voordoen die in andere landen niet voorkomen. Het is een vereiste om aan Europa te vragen om het beleid hierop te kunnen richten. In het beschikkende gedeelte moet volgens de heer Callens duidelijk worden aangegeven dat de Vlaamse Regering op Europees niveau pleit voor een beleid dat rekening houdt met de specifieke structuurkenmerken van de Vlaamse land- en tuinbouw.

Er bestaan in Europa grosso modo twee soorten landbouwlanden: landen met een hoog-technologische, intensieve land- en tuinbouw, en landen met een extensieve landbouw. Een bijgestuurd GLB moet beide soorten land- en tuinbouw in ogenschouw nemen bij het vastleggen van de algemene principes.

In de tekst wordt volgens de spreker de familiale landbouw, nochtans een belangrijk kenmerk van de Vlaamse land- en tuinbouw, niet vermeld. In Vlaanderen kennen we intussen de trend naar minder, maar grotere bedrijven en het ontstaan van vennootschappen. In veel andere lidstaten is men nog niet zo ver. Het GLB moet in eerste instantie oog hebben voor de situatie van deze bescheiden landbouwers en tuinders.

Er wordt in het voorstel van resolutie veel gesproken over het landbouwbeleid, maar het woord landbouwer is weinig terug te vinden. De spreker is van mening dat het landbouwbeleid in eerste instantie ten goede moet komen aan de individuele land- en tuinbouwers. Dat wordt in het voorstel van resolutie amper benadrukt. Wel wordt met lof gesproken, niet helemaal onterecht, over de succesvolle werking van de gemeenschappelijke marktordening (GMO) voor groenten en fruit in Vlaanderen. De heer Callens begrijpt niet goed de exacte betekenis en draagwijdte van de cryptische zin: “te bepleiten dat er op Europees niveau initiatieven worden genomen om de samenwerking en de transparantie binnen de ketens te faciliteren”. Wat moet daar precies onder verstaan worden? Welke ketens worden bedoeld?

De heer Callens had graag gezien dat in het voorstel van resolutie expliciet wordt gepleit om land- en tuinbouwers de nodige faciliteiten te bieden om hun beroep uit te oefenen. Vandaag stoten ze vaak op een reeks barrières, gaande van milieu-instanties die met de apothekersweegschaal nagaan of toch niet één van de vele normen licht overschreden wordt, tot bureaus die klagen over lawaaihinder als landbouwers in volle oogstperiode of bij dreigend onweer uitzonderlijk laat moeten werken om te redden wat er te redden valt.

Bij de vragen over inkomenssteun staat in het voorstel dat minder relevante randvoorwaarden mogelijk kunnen wegvallen en tegenstrijdigheden worden weggewerkt. Wat moet daar eigenlijk onder verstaan worden? Kunnen de indieners concrete voorbeelden geven?

De Open Vld-fractie heeft er ook problemen mee dat in het voorstel van resolutie niet expliciet gepleit wordt voor goede bijscholing en vormingsactiviteiten voor de land- en tuinbouwers. Er staat ook niets over de nood aan productdifferentiatie of alternatieve inkomensbronnen zoals hoevetoerisme en zelfvermarkting.

Het voorstel van resolutie pleit voor voldoende flexibiliteit voor lidstaten en regio's. Dat is positief, maar de indieners vergeten te pleiten voor een kordate houding van Europa als sommige landen terugvallen op protectionistische en chauvinistische reflexen, vooral als het gaat om grote lidstaten.

De heer Callens betreurt dat in het voorstel van resolutie niets vermeld staat over de verzekering tegen rampen. De voorbije maanden en jaren heeft de landbouw enkele keren ernstige problemen gehad met temperatuurschommelingen. De problemen voor de landbouwers vandaag zijn daar een voorbeeld van. Maar van een verzekering tegen rampen is nog steeds geen sprake.

De heer *Stefaan Sintobin* gaat, verwijzend naar de uiteenzetting van de heer Callens, niet in op het woordgebruik van het voorstel van resolutie, aangezien dat weinig te maken heeft met de inhoud. De opmerking van de heer Callens over de familiale landbouw is volgens de heer Sintobin wel terecht. In het voorstel van resolutie van Groen! wordt daar wel meer nadruk op gelegd, maar het probleem blijft dat er geen definitie is van een familiaal landbouwbedrijf.

De heer Sintobin kan alle punten van het voorstel van resolutie ondersteunen. Dat is ook logisch, gelet op de uiteenzettingen van de spreker gedurende de voorbije jaren, waaruit bleek dat hij meestal op dezelfde lijn zat als de meerderheid. Aangezien het voorstel van resolutie eigenlijk een samenvatting is van een aantal discussiemomenten en beleidsdocumenten, staat er volgens de heer Sintobin niet veel nieuw en spectaculair in.

Ook al is Vlaams Belang een eurokritische partij, de fractie van de heer Sintobin is wel voorstander van een sterk GLB. In het voorstel van resolutie wordt wel degelijk gevraagd om rekening te houden met de specifieke situatie van onze land- en tuinbouw. De spreker is ook tevreden dat het voorstel van resolutie vertrekt van het feit dat de landbouw in Vlaanderen een strategisch belangrijke sector is, dat de nadruk wordt gelegd op het economische karakter van de sector en niet wordt afgeweken van de directe inkomenssteun.

Het voorstel van resolutie blijft natuurlijk beperkt tot het landbouwbeleid, maar ook de milieuaspecten van het beleid hebben een belangrijke invloed op de landbouw. Het is een beetje vreemd dat in een voorstel van resolutie over het GLB een van de belangrijkste problemen voor de land- en tuinbouwsector, met name de mestproblematiek, niet aangehaald kan worden.

Een element dat volgens de heer Sintobin ontbreekt in het voorstel van resolutie is de relatie tussen landbouw en onderwijs. Er wordt aandacht besteed aan de opvolging van landbouwers, maar om jonge mensen warm te maken voor de landbouwsector zijn eveneens inspanningen nodig.

De spreker deelt de opmerking van de heer Callens dat te weinig aandacht wordt besteed aan de verbreding van de landbouw, wat voor de familiale landbouw toch heel belangrijk is.

Samenvattend stelt de heer Sintobin dat zijn fractie het voorstel van resolutie zal goedkeuren.

Voor mevrouw *Tine Eerlingen* is het belangrijk dat er een evenwicht is tussen het economische, het sociale en het milieuaspect. Dat is de enige manier om een duurzaam landbouwbeleid te voeren, zodat ook op termijn de landbouw leefbaar blijft.

Mevrouw Eerlingen stipt aan dat het voorstel van resolutie wel degelijk aandacht besteedt aan de verbreding. Het leveren van publieke diensten in de sociale of recreatieve sfeer moet een bron van inkomen kunnen vormen en die mogelijkheden zouden ook door het GLB beter benut moeten worden, staat in het voorstel van resolutie te lezen.

Over de familiale landbouw werd in de commissie al regelmatig gediscussieerd, maar volgens de spreker dient misschien veeleer gesproken te worden over kleinschalige landbouwbedrijven. Ook daaraan wordt in het voorstel van resolutie aandacht besteed, met de vraag dat de landbouwers een leefbaar inkomen kunnen verwerven, wat uiteraard niet alleen slaat op de grote bedrijven, maar ook op de familiale landbouw.

Punt 11° focust duidelijk op het aspect van opleiding en informatie, want landbouwers moeten hun weg blijven vinden in de steeds complexer wordende regelgeving.

Het is voor mevrouw Eerlingen belangrijk dat de maatschappelijke taken van de landbouw zijn opgenomen in het voorstel van resolutie, waar uiteraard ook een vergoeding tegenover kan staan.

Voor mevrouw Eerlingen komen de elementen waarover opmerkingen werden gemaakt wel degelijk aan bod in het voorstel van resolutie.

Mevrouw *Els Robeyns* wijst er vooreerst op dat het voorstel van resolutie een aanbeveling is aan de Vlaamse Regering over Europese regelgeving. De Europese beslissingen zijn belangrijk voor Vlaanderen, maar we moeten ons bewust zijn van onze beperkte rol. Daarom hebben de indieners de focus gelegd op de hoofdlijnen, zonder in detail te gaan.

Het is voor mevrouw Robeyns belangrijk dat het belang van een meer duurzame landbouw wordt onderstreept. Ook uit de hoorzitting bleek dat de meeste actoren het erover eens zijn dat de landbouw meer moet evolueren in een duurzame richting, waarbij het evenwicht tussen het sociaaleconomische en het ecologische aspect moet worden gewaarborgd. Naast het formuleren van antwoorden op de maatschappelijke uitdagingen, moet de landbouwer, als producent van voldoende veilig voedsel, ook een volwaardig inkomen gegarandeerd worden.

De directe inkomenssteun blijft verantwoord, maar op termijn dient het systeem meer gebaseerd te zijn op objectieve criteria in plaats van op de historische referentie.

Een evaluatie van de randvoorwaarden is raadzaam, om na te gaan of een eenvoudiger en efficiëntere werking mogelijk is. Dan is ook de vaststelling mogelijk dat een aantal randvoorwaarden in de praktijk slechts een beperkte bijdrage leveren en misschien beter verdwijnen, dat andere randvoorwaarden verduidelijkt moeten worden en dat tegenstrijdigheden mogelijk zijn in de voorwaarden voor het naleven van de beheersovereenkomsten. Regelmatig evalueren kan alleen maar de efficiëntie van de werking ten goede komen en een meer duurzaam systeem, met een basiskwaliteit voor natuur en milieu, tot stand brengen.

Ook het onderstrepen van het belang van de GMO voor groenten en fruit is voor mevrouw Robeyns een belangrijk element van het voorstel van resolutie. Het multipliceren van dit instrument naar andere sectoren kan zeker zinvol zijn.

Op Europees niveau dient ook nagegaan te worden hoe de transparantie binnen de keten vergroot kan worden. Tevens dient de band tussen de producent en de consument aangehaald te worden. Ook de hoeveproducten, waar de heer Callens naar verwees, vallen hieronder. Dit zijn voor mevrouw Robeyns belangrijke uitgangspunten van het voorstel van resolutie.

De heer *Jos De Meyer* stipt de elementen aan die bepalend zijn om het voorstel van resolutie met grote overtuiging goed te keuren.

Het voorstel van resolutie gaat uit van een heel evenwichtige benadering. Van de landbouwsector wordt verwacht dat, naast de voedselproductie, ook andere maatschappelijke verwachtingen worden ingevuld. Dan gaat het om de bescherming en het herstel van de biodiversiteit, landschapsbeheer, plattelandsonderhoud, het in stand houden van natuurlijke hulpbronnen en het leveren van andere publieke diensten. Er wordt een brede kijk op de landbouwsector voorgesteld.

Tegelijkertijd wordt zeer duidelijk benadrukt dat het GLB een stap moet zijn om de economische, maar ook de milieu- en sociale doelstellingen, te realiseren en te verzoenen. Maar de landbouwer moet als producent een leefbaar inkomen halen uit de sector. Niet de landbouwsector op zich, maar de mens in de sector staat voorop.

Er is aandacht voor innovatie en de toonaangevende rol die Vlaanderen in Europa kan spelen op dat vlak door de productie van kwalitatief hoogstaande landbouwproducten met een hoge toegevoegde waarde.

De heer De Meyer benadrukt nog dat het voorstel van resolutie vraagt dat geijverd wordt om het GLB-budget en het Vlaamse aandeel daarin te handhaven. Ook deze passage is politiek gezien bijzonder belangrijk. De middelen moeten gericht en efficiënt worden ingezet, met het oog op een duurzaam landbouwbeleid.

De spreker wijst er de heer Sintobin op dat zijn bezorgdheid over de familiale landbouw, de verbreding en het onderwijs door de indieners wordt gedeeld, maar dat niet dezelfde bewoordingen werden gebruikt.

Het voorstel van resolutie mag uiteraard niet selectief gelezen worden, reageert de heer De Meyer op de opmerkingen van de heer Callens. De spreker onthoudt vooral de inleiding van het betoog van de heer Callens, waarin hij stelt dat hij het voorstel van resolutie kan onderschrijven, maar wel bezorgd is over het feit dat enkel wordt gesproken over landbouw en niet over tuinbouw. Met het GLB wordt natuurlijk de hele sector, zowel land- als tuinbouw, bedoeld, verduidelijkt de heer De Meyer. Ook in de naam van het departement bijvoorbeeld wordt alleen landbouw vermeld, hoewel er opnieuw de hele sector, dus ook de tuinbouw, mee wordt bedoeld.

Mevrouw *Tinne Rombouts* benadrukt dat met de verwijzing naar landbouw uiteraard zowel land- als tuinbouw wordt bedoeld. In de toelichting werd bovendien een aantal keer expliciet land- en tuinbouw vermeld. Met de verwijzing naar de GMO voor groenten en fruit staat in het voorstel van resolutie een duidelijk voorbeeld uit de tuinbouw, wat aan-toont dat met het begrip landbouw zowel land- als tuinbouw worden bedoeld.

De elementen die volgens de heer Callens niet aan bod komen, zijn volgens mevrouw Rombouts wel duidelijk terug te vinden in het voorstel van resolutie. De vraag dat er binnen het Europees landbouwbeleid ruimte moet zijn voor de specificiteit van onze Vlaamse land- en tuinbouw komt duidelijk aan bod in punt 10°.

Als antwoord op de vraag van de heer Callens over welke keten het gaat, verwijst mevrouw Rombouts naar haar toelichting, waarin het korteketenoverleg op Vlaams niveau

werd vermeld. De vragen naar initiatieven op Europees niveau in verband met de ketens, zoals verwoord in punt 7°, zouden dus duidelijk moeten zijn.

De aandacht voor opleiding en begeleiding komt in punt 11° aan bod, dus de door de heer Sintobin geuite bezorgdheid wordt daar opgevangen, aldus de spreker.

Bij de maatschappelijke opdrachten voor de landbouw zijn ook hoevetoerisme, vermarkting en het inspelen op maatschappelijke vragen opgenomen in het voorstel van resolutie.

Het door de heer Callens aangehaalde element van protectionistische maatregelen die andere landen nemen, wordt in punt 8° behandeld, waarin wordt gevraagd om internationale afspraken te maken.

Risicobeheer en schade zijn moeilijke dossiers. Er heeft overleg plaatsgevonden met de land- en tuinbouwsector en de verzekeringssector. In het voorstel van resolutie staat de duidelijke vraag om op Europees niveau aandacht te hebben voor risicobeheer en dit mee op te vangen.

Alle geuite bezorgdheden zijn volgens mevrouw Rombouts wel degelijk opgenomen in het voorstel van resolutie. Zij stipt nog wel het essentiële punt aan waarin wordt gevraagd om ervoor te ijveren dat het GLB-budget en het Vlaamse aandeel daarin gehandhaafd blijft en dat de middelen gericht en efficiënt worden ingezet met het oog op een duurzaam landbouwbeleid.

Mevrouw Rombouts roept de heer Callens op om deze vraag mee te ondersteunen en er binnen zijn partij voor te ijveren om op alle niveaus mee te verdedigen dat het Europees landbouwbudget gehandhaafd blijft.

III. TEKSTCORRECTIE

Aangezien onder de landbouwsector ook steeds de tuinbouw wordt verstaan, maar uit de bespreking blijkt dat hierover onduidelijkheid bestaat – wat aanleiding kan geven tot een miskennis van de bedoeling van de indieners – stelt de commissievoorzitter voor om een tekstcorrectie door te voeren.

Door expliciet te spreken over land- en tuinbouw wordt de door de indieners bedoelde scope van het voorstel van resolutie verduidelijkt. Aangezien het enkel gaat om het expliciteren van een subsector – die in alle omstandigheden mee vervat zit als enkel landbouw wordt vermeld – als verduidelijking van de bedoeling van de indieners, wordt deze aanpassing als tekstcorrectie voorgesteld.

De commissie stemt eenparig in met volgende tekstcorrectie:

- in het tweede streepje, 1°, a), op de eerste regel, de woorden “de Europese en de Vlaamse landbouw” vervangen door de woorden “de Europese en de Vlaamse land- en tuinbouw”;
- in het tweede streepje, 1°, b), op de eerste regel, de woorden “van de landbouwsector verwacht wordt” vervangen door de woorden “van de land- en tuinbouwsector verwacht wordt”;
- in het tweede streepje, 1°, b), op de voorlaatste regel, de woorden “Extra middelen ter ondersteuning van landbouwtechnieken of landbouwsystemen” vervangen door de woorden “Extra middelen ter ondersteuning van land- en tuinbouwtechnieken of land- en tuinbouwsystemen”;

- in het tweede streepje, 2°, op de voorlaatste regel, de woorden “een leefbaar inkomen voor de landbouwer” vervangen door de woorden “een leefbaar inkomen voor de land- en tuinbouwer”.

IV. STEMMING

Het voorstel van resolutie betreffende het toekomstige Europese landbouwbeleid na 2013 wordt aangenomen met 9 stemmen, bij 1 onthouding.

Jos DE MEYER,
voorzitter

Stefaan SINTOBIN,
verslaggever

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

Het Vlaams Parlement,

- gelet op:
 - 1° het discussiedocument ‘Een competitieve en duurzame Europese landbouw’, opgesteld door het Departement Landbouw en Visserij;
 - 2° de gedachtewisselingen met de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, en met vertegenwoordigers van zijn kabinet en administratie over de toekomst van het gemeenschappelijke landbouwbeleid (GLB) na 2013 en ‘10 Vlaamse aandachtspunten voor het GLB na 2013’;
 - 3° de gedachtewisseling daarover met vertegenwoordigers van het Vlaamse middenveld;
 - 4° de besprekingen en standpuntbepalingen inzake de toekomst van het GLB na 2013 die momenteel plaatsvinden in Europees verband;
- vraagt de Vlaamse Regering:
 - 1° met betrekking tot de uitdagingen er op Europees niveau op te wijzen dat:
 - a) de Europese en de Vlaamse land- en tuinbouw met grote uitdagingen geconfronteerd worden, zoals de verhoogde prijsvolatiliteit, de toenemende marktmachtconcentratie binnen de agrovoedingsketen, de klimaatsverandering, de achteruitgang van de biodiversiteit, de schaarser wordende natuurlijke hulpbronnen, een toenemende voedselvraag op wereldniveau en een verhoogde druk op het platteland ten gevolge van de verstedelijking;
 - b) van de land- en tuinbouwsector verwacht wordt dat hij zorgt voor de voedselproductie maar daarnaast ook inspeelt op een aantal maatschappelijke verwachtingen, zoals de bescherming en het herstel van de biodiversiteit, het landschapsbeheer, het plattelandsonderhoud, de instandhouding van natuurlijke hulpbronnen en het leveren van andere publieke diensten in de sociale of recreatieve sfeer, die een bron van inkomen kunnen vormen die door het GLB beter benut zou moeten kunnen worden. Extra middelen ter ondersteuning van land- en tuinbouwtechnieken of land- en tuinbouwsystemen die resultaten boeken op vlak van die publieke diensten, zijn belangrijk voor de realisatie ervan;
 - c) op basis van die twee essentiële vaststellingen, het GLB zijn rol moet versterken als motor voor een transitie naar een duurzaam Europees landbouw- en voedselmodel;
 - 2° te benadrukken dat het GLB in staat moet zijn om de economische doelstellingen, de milieudoelstellingen en de sociale doelstellingen te verzoenen; alsook dat het GLB de landbouwer als producent van voldoende, veilig, kwaliteitsvol en betaalbaar voedsel en als beheerder van een duurzaam in stand te houden productieomgeving moet ondersteunen wanneer de markt daar niet of onvoldoende in slaagt, zodat het GLB bijdraagt tot een leefbaar inkomen voor de land- en tuinbouwer mits de randvoorwaarden inzake duurzaamheid voldoende worden nageleefd;
 - 3° te streven naar een stimulerend en toekomstgericht GLB dat investeringen in innovatie ten behoeve van duurzame landbouw en kwaliteit vooropstelt, in het licht van de toonaangevende rol die Europa en Vlaanderen kunnen spelen door de productie van kwalitatief hoogstaande landbouwproducten met een hoge toegevoegde waarde;
 - 4° ervoor te ijveren dat het GLB-budget en het Vlaamse aandeel daarin gehandhaafd blijft, dat de middelen gericht en efficiënt worden ingezet met het oog op een duurzaam landbouwbeleid;

- 5° met betrekking tot directe inkomenssteun:
 - a) erop te wijzen dat directe inkomenssteun verantwoord blijft, maar dat een geleidelijke evolutie, weg van een systeem op basis van historische referenties naar een meer doelgericht en gebiedsgericht systeem dat zorgt voor een billijke verdeling op basis van objectieve criteria, onvermijdelijk is. Er moet voor de overgang naar dat nieuwe systeem een voldoende grote transitieperiode worden uitgetrokken; bij de besprekingen over een nieuw systeem rekening te houden met de specificiteit van de Vlaamse (sub)sectoren;
 - b) erop aan te dringen om ernstig na te denken over maatregelen die een optimale generatiewissel binnen de sector moeten stimuleren;
 - c) oog te hebben voor administratieve vereenvoudiging bij de toepassing van het toekennen van inkomenssteun in relatie tot de randvoorwaarden, waarbij voor duurzaamheid minder relevante randvoorwaarden mogelijk kunnen wegvallen en eventuele tegenstrijdigheden worden weggewerkt;
 - d) aan te dringen op een grondige evaluatie en, waar nodig, een aanpassing en verduidelijking van de bestaande randvoorwaarden in het kader van de basiskwaliteit voor natuur en milieu (cf. de 18 Europese richtlijnen), meer specifiek in landbouwgebieden met het oog op bijsturing en het uitwerken van een controlesysteem tot de naleving ervan;
- 6° met betrekking tot de marktinstrumenten:
 - a) er op Europees niveau op aan te dringen dat marktinstrumenten nodig blijven om flexibel te functioneren als vangnet in tijden van crisis en hoge prijsvolatiliteit;
 - b) te wijzen op de zeer succesvolle werking van de gemeenschappelijke marktordening (GMO) voor groenten en fruit in Vlaanderen en de manier waarop in die sector producentenorganisaties ingezet worden; in het verlengde daarvan moet worden bekeken hoe de landbouwsector, onder meer via producentenorganisaties, een rol kan spelen inzake prijs-, aanbod- en risicobeheer;
- 7° te bepleiten dat er op Europees niveau initiatieven worden genomen om de samenwerking en de transparantie binnen de ketens te faciliteren en te bevorderen en om de link tussen de consument en producent te verbeteren;
- 8° in het bijzonder de aandacht te vestigen op het feit dat de binnen Europa gehanteerde hogere eisen op het gebied van voedselveiligheid, dierenwelzijn en milieu een concurrentienadeel vormen op internationaal vlak. Er moeten duidelijke internationale afspraken inzake wereldvoedselzekerheid en duurzame landbouw gemaakt worden. Het GLB moet daarnaast ook nadenken over maatregelen die zorgen voor een meer gelijk speelveld, zonder dat die maatregelen een negatieve impact op de duurzame ontwikkeling van de landbouw in andere regio's en in het bijzonder in de ontwikkelingslanden veroorzaken;
- 9° te benadrukken dat in relatie tot de internationale handel en de wereldvoedselproblematiek solidariteit met derdewereldlanden en het respecteren van de voedselzekerheid en lokale voedselsoevereiniteit belangrijke uitgangspunten moeten zijn; dat er in dat licht verder werk moet worden gemaakt van het zoeken van alternatieve eiwitbronnen om de Europese landbouw minder afhankelijk te maken van eiwitimport, het versterken en het strikt naleven van de duurzaamheidscriteria inzake biobrandstoffen en het creëren van instrumenten om de voedselspeculatie te beteugelen;
- 10° het belang en de toegevoegde waarde te onderstrepen van een gemeenschappelijk landbouwbeleid, maar tegelijk te pleiten voor voldoende flexibiliteit voor lidstaten en regio's inzake beleidskeuzes en middelenallocatie, zowel tussen pijler I en pijler II als binnen pijler II, opdat elke regio, rekening houdend met haar specifieke landbouwkarakter, een beleid op maat kan uitwerken. Op die manier moet Vlaanderen, als peri-urbane regio, beter in staat zijn in te spelen op de beperkingen en opportuniteiten, die dat specifieke landbouwkarakter met zich meebrengt;
- 11° erop aan te dringen dat Europa impulsen geeft om landbouwers zo optimaal mogelijk te informeren en op te leiden zodat ze beter toegerust zijn om het hoofd te bieden aan de uitdagingen van een globaliserende agrarische sector.